

Els organismes presents al compost

- En les restes en descomposició, és normal trobar-hi una gran diversitat d'organismes vius: escarabats, cucs de terra, centpeus, etc. Habitualment, això vol dir que el procés va bé.
- Aïlleu bé el compostador i no hi deixeu esquerdes que facilitin l'entrada de ratolins o gats a la recerca de restes.
- Compte amb l'excés de larves i mosquetes de la fruita o de formigues, sobretot a la tapa i durant l'estiu.

Solució: netegeu el compostador amb aigua amb una mica de vinagre i sabó i procureu que les restes de la capa superior estiguin seques.

Com heu vist, **remenar i barrejar** les restes és l'operació més bàsica i recurrent que cal fer per mantenir el compostador en condicions òptimes. El volteig també és recomanable sempre que s'hi aporta una quantitat important de material (per exemple, després de treballar el jardí) o un cop cada setmana o cada quinze dies si s'hi fan aportacions més petites.

El compost ja és a punt!

- Quan el producte que es recull de la base del compostador té una textura esponjosa, una olor agradable i una coloració negra característiques, com de terra de bosc humida, ja es pot utilitzar.
- La duració del cicle depèn molt de les condicions ambientals i de la matèria primera; generalment, la primera 'collita' tarda uns 9 mesos, però les següents ja estan llestes més o menys cada 3-4 mesos.
- És preferible aplicar el compost a mesura que es va obtenint i no emmagatzemar-lo, així s'aprofiten millor les seves propietats.

Alguns consells d'aplicació

On?	Quan?	Quant?
Plantes i flors de jardí	Primavera i tardor	Una capa de 2 cm de gruix
Plantes i flors en test	Primavera i tardor	50% compost / 50% terra
Hort	Un mes abans de plantar	1 kg/m ²
Arbres fruiters	Després de la collita	1 kg/m ²
Arbres ornamentals	Tardor	1 kg/m ²
Gespa	Primavera	Entre 0,2 -1 kg/m ²

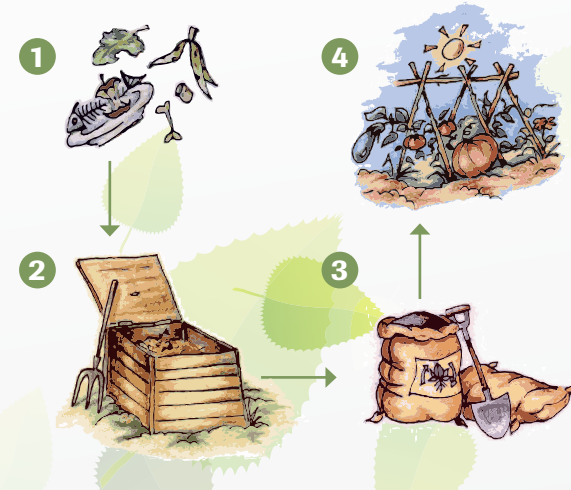
Sabies que...?

Algunes Escoles Verdes ja fan compost! D'aquesta manera, els alumnes aprenen com reutilitzar els residus orgànics que es generen a l'escola i la seva utilitat per al manteniment dels espais verds del centre educatiu un cop han esdevingut compost. Una bona idea!

Fer compost és fàcil!

Guia bàsica del compostatge casolà

Els beneficis de fer compost a casa

El compost és el producte resultant de la descomposició de la matèria orgànica, especialment de les restes vegetals. Resulta essencial en la jardineria i la cura de l'hort, ja que, a més de ser un adob natural per a les plantes millora la textura i la humitat del sòl.

Fer compost a casa comporta beneficis ambientals: aprofitem els nostres residus orgànics, reduïm el volum d'escombraries generades i a més evitem l'ús de productes químics per adobar el nostre hort o jardí.

De cada 100 kg de brossa, uns 30 són de matèria orgànica que es pot compostar.

Per a més informació:

Carrer Prat de la Creu, 62-64
AD500 Andorra la Vella
Tel. 875 707 - www.mediambient.ad

Govern d'Andorra

El circuit del compostatge

Abans de compostar: enllestir el compostador

Els compostadors són els recipients que faciliten i milloren el procés de compostatge: eviten la molèstia de tenir restes vegetals descomponent-se a prop (olors, impacte visual, etc.), protegeixen la pila de restes del clima exterior i mantenen més estables les condicions interiors, amb la qual cosa el procés és més ràpid i efectiu.

L'opció més habitual és la del compostador de jardí, una caixa de fusta o plàstic amb una capacitat aproximada d'entre 150 i 300 litres i sense fons, per tal que les restes orgàniques estiguin en contacte amb el sòl. Això assegura l'oxigenació, la humidificació i la presència d'organismes descomponedors entre les restes orgàniques.

Alguns consells sobre el compostador:

- Podeu construir-lo (emprant per exemple materials reciclats com les fustes de palets) o bé comprar-lo fet.
- Poseu a la base una primera capa de material sec, especialment branquillons, abans d'afegir-hi restes més humides.
- Es recomana anar-hi afegint restes humides i toves (fruita en mal estat, peles) i restes seques en les mateixes proporcions, ben barrejades i triturades.

Compostem! Però... què sí i què no?

En general es pot compostar tot allò que es podreix. No obstant això, per assegurar l'èxit del procés i obtenir un bon producte final, cal optimitzar la matèria primera.

- La matèria primera més important són les **restes vegetals: fruites i verdures (crues, seques o cuinades)**, així com les **restes de jardineria** (branquillons, fulles, arrels, gespa tallada, palla).
- Marro del cafè, restes d'infusions, suc de fruita, oli i vinagre.
- Closques d'ou (si pot ser, ben esmicolades), pa sec i engrunes.
- Restes de cartró o paper de diari, paper de cuina, taps de suro i serradures, cendres de la llar de foc.

Assegureu-vos que el paper i el cartró **NO** tinguin tintes de colors i que les serradures i les cendres que hi afegiu **NO** continguin vernissos, coles, colorants o altres productes químics, ja que poden ser potencialment tòxics.

- **Sobretot!** No hi aboqueu **MAI** residus que no siguin orgànics (vidre, envasos, etc.); si teniu dubtes amb algunes restes, no les dipositeu al compostador, ja que podrien fer malbé tota la pila.
- Restes de carn i peix, especialment ossos i parts greixoses (tenen tendència a produir fortes olors i a alterar el producte final).
- Restes de neteja domèstica (especialment quan passem l'escombra).

Manteniment: consells bàsics

El procés de compostatge és força senzill, només cal controlar alguns paràmetres.

La humitat

El grau d'humitat adequat és semblant al de la terra regada i drenada o d'una esponja escorreguda.

- Si la pila és massa seca, especialment a l'estiu, pot provocar la mort de la fauna descomponedora.
Solució: afegiu-hi aigua, aproximadament una galleda cada dues setmanes.
- En canvi, si és massa humida (amb aspecte de fang) la manca d'**oxigen** pot provocar mala olor (de podrit o d'amoníac).
Solució: remeneu la pila o afegiu-hi restes seques com encenalls, branquillons o papers de diari.

La temperatura

- Vigileu la temperatura ambient. Per sota dels 5°C i vora els 35°C, molts organismes descomponedors pateixen, especialment els cucs de terra.
- Atenció als canvis bruscos de temperatura dintre del compostador, sobretot si la pila es refreda o s'escalfa massa.
Solució: remeneu la pila per restablir la temperatura adequada (40-60°C).

